

EKSAMEN I

ÅRSREGNSKAP OG GOD REGNSKAPSSKIKK

I henhold til rammeplan for treårig revisorutdanning av 01.12.2005.

5101

Fredag 4. desember 2009

kl. 0900 - kl. 1500

Oppgavesettet består av 7 sider, inklusive denne siden.

Tillatte hjelpemidler

- Revisors håndbok
- Norges Lover / særtrykk eller samlinger av lover uten kommentarer
- Skattelovsamling (Jacob Jarøy eller Ole Gjems-Onstad)
- Rente- og annuitetstabeller
- Kalkulator

Hvis oppgavene inneholder ufullstendige eller uklare opplysninger, må du selv ta nødvendige forutsetninger. Disse bør gå klart fram av besvarelsen.

Begynn på nytt ark for hver oppgave. Alle oppgaver skal besvares.

Besvarelsen skal ikke skrives med blyant.

Ved løsning av oppgavene skal det henvises til aktuelle lovregler og regnskapsstandarder. Ta hensyn til skatt ved løsning av den enkelte oppgave med mindre det spesifikt fremgår av oppgaven at du skal se bort fra skatt.

OPPGAVE 1 (Anslått tid: 90 minutter)

Fra regnskapet til Galdhøpiggen AS for 2008 foreligger følgende tall (alle tall i kr):

<u>Resultatregnskap</u>	2008	2007
Resultat før skattekostnad	2 475 000	
Skattekostnad	<u>(789 250)</u>	
Årsresultat	<u>1 685 750</u>	
 <u>Balanse</u>	 31.12.08	 31.12.07
Annen egenkapital	ikke oppgitt	3 653 250
Utsatt skattforpliktelse	577 500	770 000
Betalbar skatt	943 250	376 750
Utbytte	500 000	200 000

Selskapet ble stiftet i 2007. Selskapets skattesats er 28 %.

Spørsmål a)

Beregn balanseposten "Annen egenkapital" pr. 31.12.2008

Spørsmål b)

Beregn resultatregnskapsposten "Resultat før skattekostnad" i 2007

Spørsmål c)

Vis beregningen av skattekostnaden for 2008 og forklar hvorfor skattekostnaden er forskjellig fra 28 % av resultat før skattekostnad.

Utsatt skatteforpliktelse pr. 31.12.07 og 31.12.08 gjelder i sin helhet skatteøkende midlertidige forskjeller knyttet til maskiner. Salgssum for solgte maskiner i 2008 var kr. 316 250. Salget ga et regnskapsmessig tap på kr. 137 500. Selskapet har ikke kjøpt maskiner i 2008. Skattemessig ble salgssummen nedskrevet på saldogruppen iht. skattelovens regler og skattemessige saldoavskrivninger (30 %) utgjorde for maskinene kr 495 000 i 2008.

Spørsmål d)

Beregn regnskapsmessige avskrivninger på maskinene i 2008.

Det viser seg at det feilaktig er brukt 30 % i stedet for korrekt 20 % skattemessig saldoavskrivning for maskinene i 2008.

Spørsmål e)

Vis hvilke endringer på de ulike regnskapslinjene i resultatregnskapet for 2008 og balansen pr. 31.12.08 korreksjon for denne feilen medfører.

OPPGAVE 2 (Anslått tid: 60 minutter)

Kjøtt & God AS er lokalisert i en mindre by på Sørlandet. Selskapet driver med kjøttvarer, og er ikke et lite selskap iht. RL § 1-6. Selskapet benytter gjennomsnittlig anskaffelseskost som tilordningsregel for vurdering av sitt varelager. Du har fått tilgang til følgende informasjon fra selskapets interne datasystem knyttet til kjøp og salg av lillefeekjøtt:

		kg	pr. kg
Innkjøp	01.11.2008	2 800	110
Salg	November	3 000	
Innkjøp	01.12.2008	2 300	108
Salg	Desember	1 800	
Innkjøp	01.11.2009	3 000	103
Salg	November	2 500	
Innkjøp	01.12.2009	2 000	107
Salg	Desember	2 400	

Selskapet har ved utgangen av oktober 2008 og 2009 en beholdning av lillefeekjøtt på hhv. 700 kg og 500 kg. Gjennomsnittlig anskaffelseskost pr. kg for dette kjøttet er beregnet til kr 100 ved utgangen av oktober 2008 og kr 110 ved utgangen av oktober 2009 (ikke mulig å etterprøve den oppgitte informasjon). Kjøtt & God AS kjøper alltid inn første dag i hver måned, mens oppgitte salgstall i overnevnte oppstilling er akkumulert for hver enkelt måned.

- (a) Beregn selskapets beholdning av lillefeekjøtt i kroner pr. 31.12.08 og 31.12.09.
- (b) Vurder om Kjøtt & God AS har lov til å endre prinsipp fra gjennomsnittlig anskaffelseskost til FIFO-metoden for tilordning av anskaffelseskost? Henvis også til relevante bestemmelser.
- (c) Gitt at Kjøtt & God AS endrer regnskapsprinsipp til FIFO-metoden i 2009. Vis med beregninger hvordan prinsippendringen vil påvirke resultatet for 2009 og balansen pr. 31.12.09 til Kjøtt & God AS.
- (d) Anta at Kjøtt & God AS er et lite selskap iht. RL § 1-6, og velger å resultatføre virkningen av prinsippendringen i 2009. Vis hvordan dette vil påvirke din løsning av delspørsmål (c), og forklar kort hvorfor vesentlige prinsippendringer skal klassifiseres som ekstraordinær.

OPPGAVE 3 (Anslått tid: 60 minutter)

Skipsverftet Tånes AS startet for første gang opp med anleggskontrakter i 2008.

Pr. 31.12.2008 hadde selskapet tråleren Mandalsbuen under produksjon. Kontraktsprisen var avtalt til kr. 10,5 millioner, og anslåtte total kostnader for tråleren var kr. 9 millioner. Pr. 31.12.2008 var påløpte kostnader for tråleren kr. 6,3 millioner.

I regnskapet er fullført kontrakts metode lagt til grunn ved vurdering av tilvirkningskontraktene.

Spørsmål a)

Vis de endringer som må gjøres i det foreløpige årsregnskap for 2008 dersom selskapet fra og med 2008 ønsker å benytte løpende avregning med fortjeneste i stedet for fullført kontrakts metode. Som fullføringsgrad ønsker selskapet å legge til grunn påløpte kostnader i % av forventet total kostnad for kontraktene. Alle påløpte kostnader er å betrakte som variable.

Spørsmål b)

Bergen hvilken effekt prinsippendringen har på maksimalt utbytte pr. 31.12.08.

Under arbeidet med å avslutte årsregnskapet for 2008 forteller en av skipsingeniørene at nye beregninger har vist at de totale kostnadene for tråleren Mandalsbuen vil bli kr. 10 millioner og ikke kr. 9 millioner som først antatt.

Spørsmål c)

Redegjør for hvordan denne opplysningen påvirker det foreløpige årsregnskap for 2008 i forhold til svaret ditt i spørsmål a)

Skipsingeniøren forteller *i tillegg* at han har foretatt en beregning av trålerens ferdiggrad pr. 31.12.08 og kommet fram til at denne var 0,6 ved bruk av arbeidstimer som kriterium for å beregne fullføringsgraden.

Spørsmål d)

Redegjør for hvordan denne beregningsmåten for fullføringsgraden påvirker svaret du presenterte under spørsmål a)

OPPGAVE 4 (Anslått tid: 60 minutter)

Et selskap eier et bygg som er balanseført til 79 millioner kroner pr. 31.12.07. Dette bygget ble anskaffet 01.07.07 for 80 millioner kroner. Det avskrives lineært over en (økonomisk) levetid på 40 år. Som følge av finanskrisen høsten 2008, vurderer selskapets ledelse det slik at byggets markedsverdi hadde falt, økt markedsrente (som følge av turbulens i markedet generelt) og intern rapportering som tilsier at enkelte av leietakerne trolig vil få betalingsproblemer. Det har ikke vært mulig å komme frem til et tilstrekkelig pålitelig anslag på byggets markedsverdi pr 31.12.08, dog er byggets netto nåverdi beregnet til 70 millioner. Det er ikke noe som tilsier at den nye informasjonen endrer byggets totale levetid på 40 år.

Se bort fra skatt ved løsning av hele denne oppgaven.

- (a) Vurder om det er behov for nedskrivning i 2008, og henvis til relevante bestemmelser. Vis også hvordan dette eventuelt påvirker resultatet for 2008 og balansen pr. 31.12.08.

Desember 2009 får selskapet et bud fra en interessent på hele bygget. Denne interessenten er villig til å betale 80 millioner kroner. Selskapet ønsker ikke å selge bygget, idet de vurderer situasjonen slik at utleiemarkedet vil ta seg sterkt opp. Det er intet som tilsier at denne nye informasjonen endrer byggets totale levetid på 40 år.

- (b) Vurder om det er grunnlag for reversering av nedskrivningen fra regnskapsåret 2009, og henvis til relevante bestemmelser. Vis også hvordan dette eventuelt påvirker resultatet for 2009 og balansen pr. 31.12.09.
- (c) Ville din løsning i delspørsmål (b) blitt påvirket av om selskapet hadde benyttet IFRS i stedet for NGRS (norsk god regnskapsskikk)? Tilstrekkelig med en kort forklaring.

OPPGAVE 5 (Anslått tid: 90 minutter)

Alle tall i denne oppgaven er i 1 000 kroner.

01.01.2009 kjøpte selskapet KjøpOpp AS 80 % av aksjene i selskapet OppKjøpt AS for 22 500. Balansen til de to selskapene pr. 1. januar 2009 er følgende (altså rett etter oppkjøpet):

	KjøpOpp AS 01.01.2009	OppKjøpt AS 01.01.2009
Anleggsmidler	60 000	20 000
Aksjer i OppKjøpt AS	22 500	
Omløpsmidler	21 500	20 000
Sum eiendeler	104 000	40 000
Aksjekapital	40 000	16 000
Annen egenkapital	20 000	4 000
Gjeld	44 000	20 000
Sum gjeld og egenkapital	104 000	40 000

I forbindelse med oppkjøpet er det identifisert følgende brutto merverdier i OppKjøpt AS:

Anleggsmidler ekskl. tomter	4 000
Tomter	5 000
Varelager	2 000

I forbindelse med oppkjøpet ble gjenværende økonomisk levetid for anleggsmidlene vurdert til 10 år. Som følge av finanskrisen høsten 2008, legger selskapets ledelse i KjøpOpp AS til grunn at eventuell goodwill skal avskrives over 4 år.

(a) Beregn majoritetens goodwill (ev. negativ goodwill) i forbindelse med oppkjøpet.

(b) Utarbeid konsernbalansen på oppkjøpstidspunktet pr 01.01.09.

I løpet av 2009 selger KjøpOpp AS varer til OppKjøpt AS for 2 000. Anskaffelseskost for disse varene er 1 000. Pr 31.12.09 ligger 70 % av disse varene på lager, dvs. kun 30 % er videresolgt til kunder utenfor konsernet.

I løpet av 2009 selger OppKjøpt AS også varer til KjøpOpp AS for 4 000. Anskaffelseskost for disse varene er 3 000. Pr 31.12.09 ligger samtlige av disse varene på lager, dvs. ingenting er videresolgt utenfor konsernet.

Varelageret som inneholdt merverdier på oppkjøpstidspunktet er i sin helhet solgt ut av konsernet pr. 31.12.09.

Selskapsregnskapene til de to selskapene er følgende:

	KjøpOpp AS 2009.	OppKjøp AS 2009.
Salgsinntekter	120 000	44 000
Kostnader eksl. avsk.	92 000	33 200
Avskrivninger	6 000	2 000
Driftsresultat	22 000	8 800
Netto finanskostnad	2 000	800
Resultat før skattekostnad	20 000	8 000
Skattekostnad	5 600	2 240
Årsresultat	14 400	5 760
Disponering av årsresultatet:		
Til annen egenkapital	12 400	5 760
Til utbytte	2 000	-
	KjøpOpp AS 31.12.2009	OppKjøp AS 31.12.2009
Anleggsmidler	54 000	18 000
Aksjer i OppKjøp AS	20 000	
Omløpsmidler	50 000	30 000
Sum eiendeler	124 000	48 000
Aksjekapital	40 000	16 000
Annen egenkapital	32 400	9 760
Gjeld	44 000	20 000
Utbytte	2 000	-
Betalbar skatt	5 600	2 240
Sum gjeld og egenkapital	124 000	48 000

Aksjene i OppKjøpt AS er vurdert etter kostmetoden i selskapsregnskapet til KjøpOpp AS.

(c) Utarbeid resultat- og balanseoppstilling for konsernet pr. 31.12.09.